

Vård- och omsorgsnämnden

Ledamöter

Lisbeth Bolin (C), Ordförande
Helén Embretsén (KD), Vice ordförande
Eva Staake (S)
Per-Arne Öhman (M)
Helene Cranser (S)
Maria Annell (S)
Pirjo Thonfors (-)

Ersättare

Ingvar Nilfjord (L)
Ingrid Andersson (S)
Sjunne Green (Båp)
Leif Lindqvist (V)
Marie Nordberg (MP)

Vård- och omsorgsnämnden kallas till sammanträde

Dag och tid   tisdagen den 03 oktober 2017, kl. 18:00
Förmöten från kl. 00.00

Plats   Skoklosterrummet, Kommunhuset, Bålsta

Mötets öppnande

1. Upprop
2. Val av justerare: Eva Staake (S)
3. Dag och tid för justering: 2017-10-10, klockan 10:00
4. Anmälan av övriga frågor

Ärenden

5. Lägesrapporter och Information från förvaltningen
Dnr 2016/00022
6. Avvikelsesrapport hälso- och sjukvård och social omsorg april-augusti 2017
Dnr 2017/00027
7. Delårsbokslut per 31 augusti 2017
Dnr 2017/00021
8. Synpunktsrapportering per sista augusti 2017
Dnr 2017/00011
9. Sammanträdestider år 2018 för vård- och omsorgsnämnden och dess arbetsutskott
Dnr 2017/00045
10. Redovisning av anmälningsärenden år 2017
Dnr 2017/00004
11. Redovisning av delegationsbeslut år 2017
Dnr 2017/00003

Socialförvaltningen
Socialförvaltningens stab
Lena Fertig, Administrativ controller/ nämndsekreterare
0171-525 06
socialnämnden@habo.se

Information och lägesrapport från förvaltningen

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden tackar dels för lägesrapporterna och dels för informationen.

Lägesrapporter

Enhetschef Mia Rengius   Lindegårdsvägen, Dalvägen, Daglig verksamhet
Enhetschef Christina Petrescu   Ekans korttidsboende

Informationspunkt

- *Stående punkt:* Redogörelse efter partsamverkan i SocSam
  - *Stående punkt:* Lägesrapportering, beläggning och antal i kö för särskilt boende
  - Förvaltningens yttrande till KS, motion om att påbörja en projektering av ett nytt korttidsboende samt möjligheter till rehab lokaler
  - Inköp cyklar med sidovagn
  - Lägesrapport, rekrytering av två avdelningschefer
  - Lägesrapport, nya äldreboendet
  - Mobila närvårdsteamet
  - Fotvård, en anställd slutar och startar eget
-

Socialförvaltningen
Socialförvaltningens stab
Iréne Eklöf, Medicinskt ansvarig sjuksköterska
0171-528 87
irene.eklof@habo.se

Avvikelse rapport, april till augusti år 2017, hälso- och sjukvård och social omsorg

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna rapporten.

Sammanfattning

Antalet avvikelser under perioden är per månad 156 vilket är något lägre än föregående period (180). Förutom en sammanställning av avvikelser från enheterna samt de som MAS har utrett, finns också en delårsuppföljning av beslutade åtgärder för att öka patientsäkerheten. Flertalet åtgärder har genomförts, helt eller delvis. Däremot kan vi redan nu se att vi inte når målet att halvera antalet trycksår i verksamheten, antalet per sista augusti (sju) är nästan lika med det antal för hela år 2016 (sex). Vad gäller frakturer har sex personer drabbats per sista augusti; förra året drabbades elva personer.

Beslutsunderlag

- Avvikelse rapport hälso- och sjukvård och social omsorg april till augusti år 2017, nr 2640, daterad 2017-09-19.
- Bilaga 1, rapport från punktprevalensmätning för fall och tryckskada, VON nr 2641, daterad 2017-09-19

Beslut skickas till

Medicinskt ansvarig för rehabilitering
Enhetschefer vård och omsorg
Verksamhetschef Grannvård
Verksamhetschef Destiny Care

Avvikelse rapport hälso- och sjukvård och social omsorg april - augusti 2017

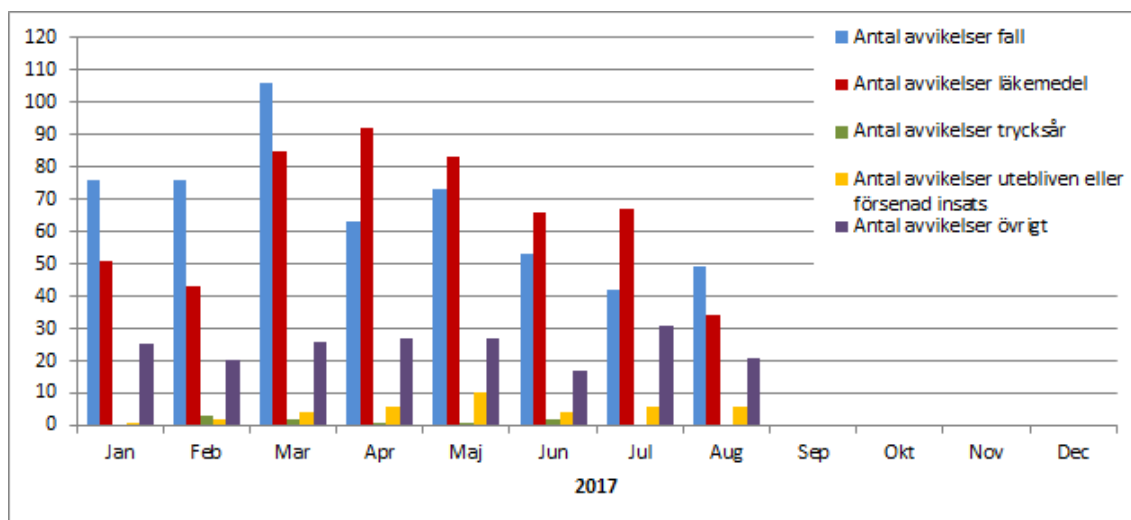
Innehållsförteckning

1 Sammanfattning av totala avvikelser, kommunala och privata vårdgivare	3
2 Avvikelser per enhet.....	6
3 Sannolikhets- och konsekvensmatris	10

Bilagor

Bilaga 1: rapport PPM fall och tryckskada 8-21 maj år 2017

1 Sammanfattning av totala avvikelser, kommunala och privata vårdgivare

Diagrammet visar antalet avvikelser som inträffat inom kommunens enheter och hos de privata utförarnas enheter under april till augusti år 2017. Även avvikelser från andra vårdgivare är inräknade här. Antalet avvikelser är totalt 781. Fördelat per månad blir det 156, vilket är ett något lägre antal jämfört med föregående period (180 per månad).

Andelen fallavvikelser är 35 % och andelen läkemedelsavvikelser är 43 %. Av det totala antalet fall har fyra medfört en fraktur för patienten. Fyra trycksår finns registrerade som avvikelser under perioden, två har uppkommit hos oss och två har uppkommit hos andra vårdgivare. Kommunens punktprevalensmätning för fall och trycksador under en två-veckorsperiod i maj visade dock att nio patienter hade ett trycksår. Det gäller både trycksår som uppkommit hos oss och hos andra vårdgivare.

1.1 Allvarliga händelser

En personal har under fem veckor i sommar givit läkemedel till en brukare utan delegering för uppgiften. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har påbörjat en utredning om händelsen. Brukaren har, såvitt känt, inte lidit men av händelsen.

1.2 Andra händelser

På Solängens demensboende har sköljrummen med spoldesinfektorer som finns på varje avdelning byggts om till tvättstugor under våren. Spoldesinfektorerna har flyttats till befintliga tvättstugor, som är placerade utanför avdelningarna. Det finns en tvättstuga per plan, till två avdelningar. Att blanda ren och smutsig hantering (spoldesinfektor och tvättmaskin) i samma rum är inte förenligt med god vårdhygienisk standard. MAS blev inte tillfrågad om förändringen, inte heller kontaktades hygiensköterskan. När ombyggnationen uppdagades för MAS i augusti utfördes en inspektion och en rapport skrevs som gått till hygiensköterskan på sektionen för vårdhygien, Akademiska sjukhuset. En hygienrond med hygiensköterskan är nu inplanerad till slutet av september där ställning tas till åtgärder.

Under sommaren har två händelser med narkotikaklassade läkemedel inträffat på Pomona hus 2, Humana. En händelse var stöld av läkemedel och en händelse var att läkemedel saknades vid kontroll. Stölden har polisanmälts och båda händelserna har hanterats av enhetschefen. Under 2015-2016 förekom det flera allvarliga händelser i vård- och omsorgsnämndens område där narkotikaklassade läkemedel försvann. Någon orsak till det fann vi aldrig. Däremot beslutades att köpa in speciella läkemedelsskåp för

narkotikaklassade läkemedel, med ett elektroniskt lås som var loggningsbart. Skåpen installerades i mars i år, men tyvärr har det varit stora problem med låsen, att de "hänger" sig och ändå måste öppnas manuellt med nyckel. Funktionen med att åtkomsten till narkotikaklassade läkemedel skulle kunna loggas försvinner därmed. Enhetschefen hälso- och sjukvård har tät kontakt med leverantören för att hitta en lösning på problemet.

1.3 Samverkan med andra vårdgivare

Under perioden april till augusti har vi skickat sju avvikelser till andra vårdgivare och tagit emot sex avvikelser från andra vårdgivare.

Akutmottagningen på Enköpings lasarett och ambulanssjukvården på lasarettet har skickat varsin avvikelse om samma patient och händelse till oss. Händelsen inträffade under juli och handlar om bristande omvårdnad, främst att byte av inkontinensskydd inte har utförts och att personalen inte lyckats få patienten att ta emot hjälp eller mat och dryck i tillräcklig omfattning. Även en personal i hemtjänstgruppen har skrivit en avvikelse om samma händelse. MAS har träffat enhetschef, ansvarig sjuksköterska samt berörd personal och diskuterat händelsen. Vi kan konstatera att missförstånd och okunskap om varandras roller till en del ligger bakom avvikelsen i kommunen. Men det är också en utmaning att försöka hjälpa personer som inte riktigt vill ha hjälp, och det kräver särskild kunskap. MAS har svarat på avvikelsen från akutmottagningen och kommer att svara på avvikelsen från ambulansen.

En avvikelse har skickats till beredskapsjouren, som svarar för akuta läkarinsatser på särskilt boende för äldre på jourtid. Händelsen handlar om att beredskapsjouren inte kom och konstaterade att en patient hade avlidit på Pomona hus 2. Svar har inte kommit än.

Lasarettet i Enköping (akutmottagningen) har fått en avvikelse rörande en händelse där de skickade hem en patient som var beroende av syrgas, utan syrgas i hemtransporten. Vid hemkomsten var patienten så allmänpåverkad, så trots att hon fick syrgas hemma, var hon tvungen att åka tillbaka till sjukhuset. Svar har kommit från lasarettet där de medger att de gjort fel och beklagar det inträffade.

1.4 Bedömning av allvarlighetsgrad och sannolikhet

Som vägledning för vidare analys av avvikelserna finns en matris för att bedöma allvarlighetsgraden och sannolikhet i riktlinjen för avvikelshantering. Tyvärr har endast hälften av de registrerade avvikelserna fått en bedömning varför det inte är meningsfullt att göra någon bedömning från min sida.

Samlad bedömning av avvikelser under perioden april till augusti och fortsatt arbete

Antalet läkemedelsavvikelser ökar jämfört med förgående period och en stor del är uteblivna signaturer. Flera av enheterna beskriver arbete för att förbättra detta. Förekomsten av frakturer och trycksår minskar inte och uppföljningen av målen för patientsäkerhet visar också att det inte händer särskilt mycket.

Det behövs ett omtag för att lyfta och förbättra patientsäkerheten i vård- och omsorgsnämndens område. Den nya föreskriften om patientsäkerhet och nya bestämmelser om klagomål inom hälso- och sjukvården kan vara en hjälp för oss i förbättringsarbetet.

1.5 Uppföljning patientsäkerhet

En uppföljning av åtgärder i strategi för patientsäkerhet (patientsäkerhetsberättelsen år 2016)

Mål: Antalet patienter som drabbas av en fraktur eller tryckskada i verksamheten ska halveras jämfört med år 2016 (11 frakturer, 8 trycksår, varav två från andra verksamheter)

Aktiviteter: Teamträffar med riskbedömningar inklusive åtgärder för att undvika fall, undernäring, tryckskada och ohälsa i munnen samt att skatta symtom på beteendemässiga och psykiska symtom , har genomförts.

En punktprevalensmätning för fall och tryckskada har genomförts under maj. 8 % (9 st) av patienterna hade trycksår och 17 % (18 st) hade registrerade fall. 47 % (50 st) av patienterna hade besvär av ohälsa i munnen, grad 2 och 3. Mätningen omfattar 106 patienter av 122 möjliga. För ytterligare information, se bilaga Rapport från punktprevalensmätningen.

Utbyte av madrasser på särskilt boende till madrasser som förebygger trycksår grad 1. Korttidsboendet/ Trygg hemgång skaffade nya madrasser när de startade sin verksamhet förra året. Pomona hus 2 har en tredjedel av patienterna fått en ny madrass medan övriga enheter inte skaffat nya madrasser.

Resultat: Sex patienter har drabbats av frakturer till sista augusti. Nio personer hade en tryckskada vid punktprevalensmätningen i maj. Det framkommer inte där var tryckskadan uppstod. Avvikelse rapporterna anger att nio patienter fått trycksår under året, två av dem har uppkommit hos andra vårdgivare.

Mål: Personer som fått insatser av vård och omsorg ska inte drabbas av ofrivillig viktnedgång (nytt mått för i år)

Aktiviteter: Förutom teamträffar, så ska alla patienter med intyg om nödvändig tandvård erbjudas en kostnadsfri munhälsobedömning och personalen ska få utbildning i munhälsa. Hitintills i år har patienter på Pomona hus 2 och 4 fått munhälsobedömning. Utbildningen i munhälsa för personalen har genomförts på Pomona hus 4. Under hösten planeras utbildning på Pomona hus 2, Solängen och Dalängen, Personlig assistans, Lindegårdsvägen och Dalvägen. Inga uppgifter finns om planering från övriga enheter.

Resultat: Punktprevalensmätningen för fall och tryckskada på särskilt boende i maj visade att 3 % (fyra stycken) av patienterna drabbas av ofrivillig viktnedgång.

Mål: Förebygga vårdrelaterade infektioner (mått från HALT 2016, 1 % av patienterna hade fått en vårdrelaterad infektion på boendet, 5 % av patienterna använde antibiotika)

Aktiviteter: Hygienombud finns på nästan alla enheter. Sjuksköterskorna registrerar infektioner varje månad som sedan skickas in av MAS för sammanställning av hygiensköterskan på sektionen för vårdhygien, Akademiska sjukhuset. Patienterna på särskilt boende för äldre inklusive korttidsplatserna kommer att delta på Svenska HALT i november. Svenska HALT är en punktprevalensmätning för vårdrelaterade infektioner och antibiotikaförbrukning.

Resultat: Kommer efter HALT-mätningen i november.

Mål: 90 % av granskade patientjournaler ska ha en godkänd dokumentation enligt mall.

Aktivitet: Kollegial granskning av patientjournaler två gånger per år. Är utfört under våren. Stickprovskontroller av MAS och MAR. Är inte utfört än.

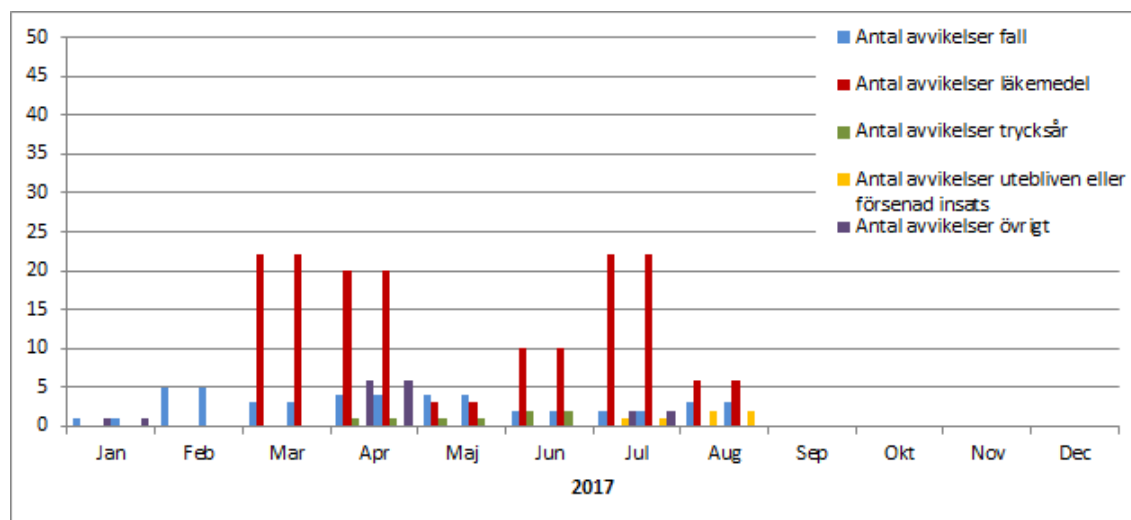
Resultat: Rapporten är inte klar än, men preliminära resultat visar att vi inte når upp till

90 %.

2 Avvikelser per enhet

2.1 Pomona hus 2

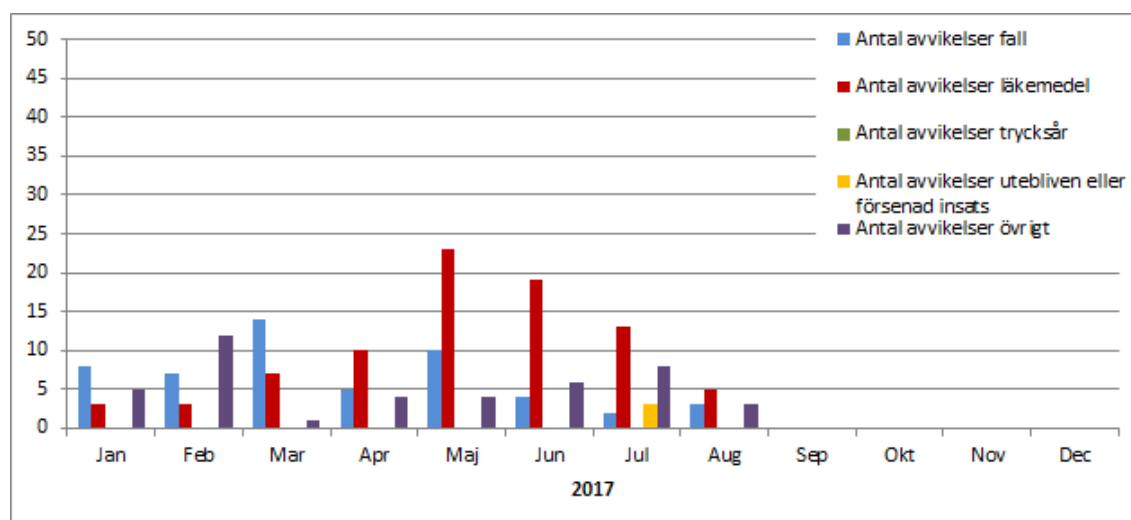

Antal brukare/patienter på boendet - 32

Antal avvikelser - 91

Under perioden april till augusti har fyra trycksår rapporteras. Två av dem uppstod på enheten och två hos andra vårdgivare. Enheten har infört en kontroll av givna läkemedel fyra gånger per dygn för att komma till rätta med problemet med uteblivna signaturer och därmed risk för uteblivna eller dubbla doser läkemedel. Insatsen synes ha effekt i augusti. En händelse i form av stöld av läkemedel har inträffat. Händelsen är polisanmäld och personen har sagt upp sig.

2.2 Pomona hus 4

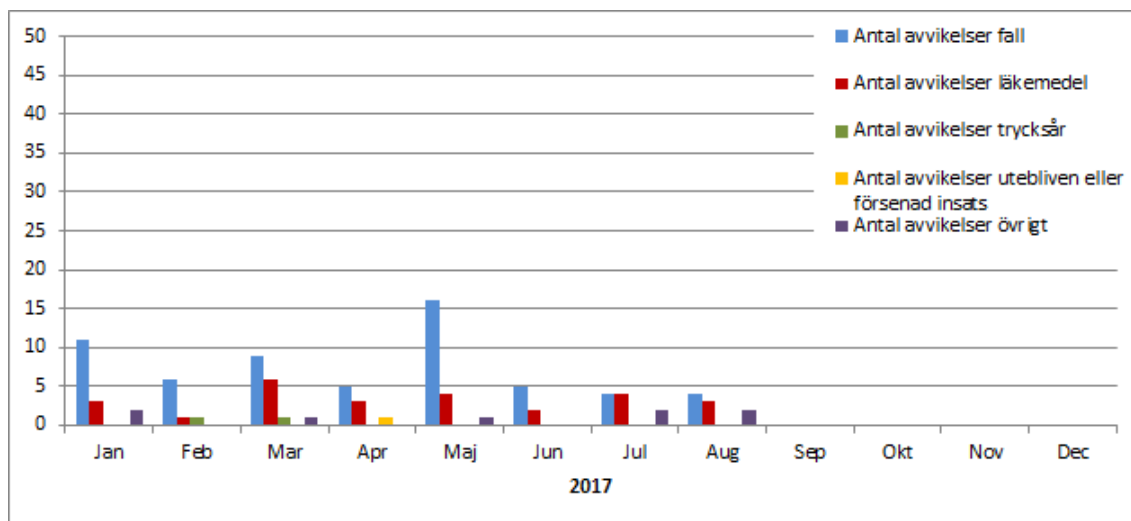
Antal brukare/patienter på boendet - 24

Antal avvikelser - 122

Flertalet läkemedelsavvikelser beror på utebliven signering av given dos. Enhetschefen och sjuksköterskan arbetar med att hitta metoder för undvika detta. Vad gäller fall så är

det främst två brukare/patienter som svarar för dem.

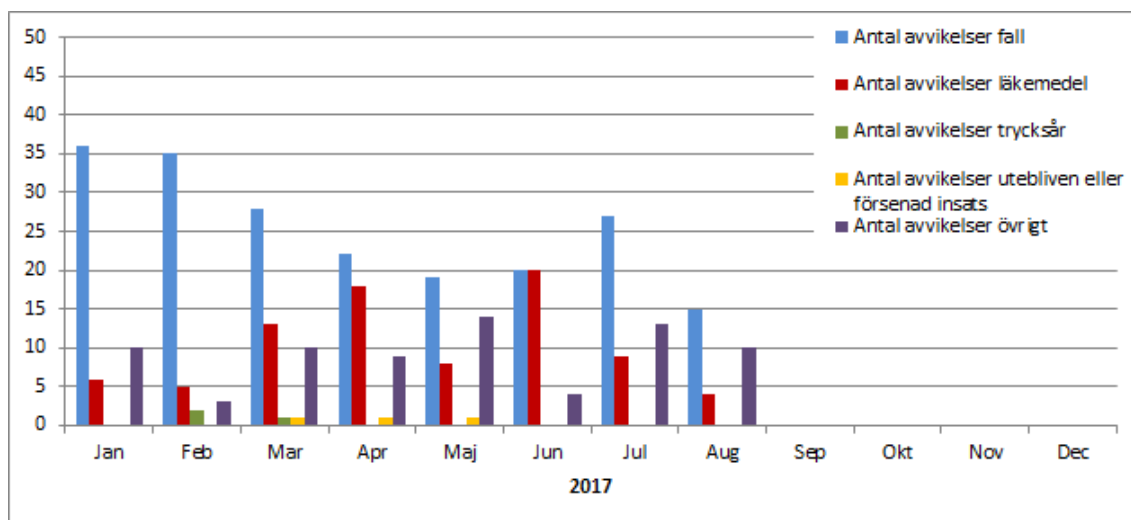
2.3 Dalängen

Antal brukare/patienter på boendet - 18

Antal avvikelser - 56

2.4 Solängen

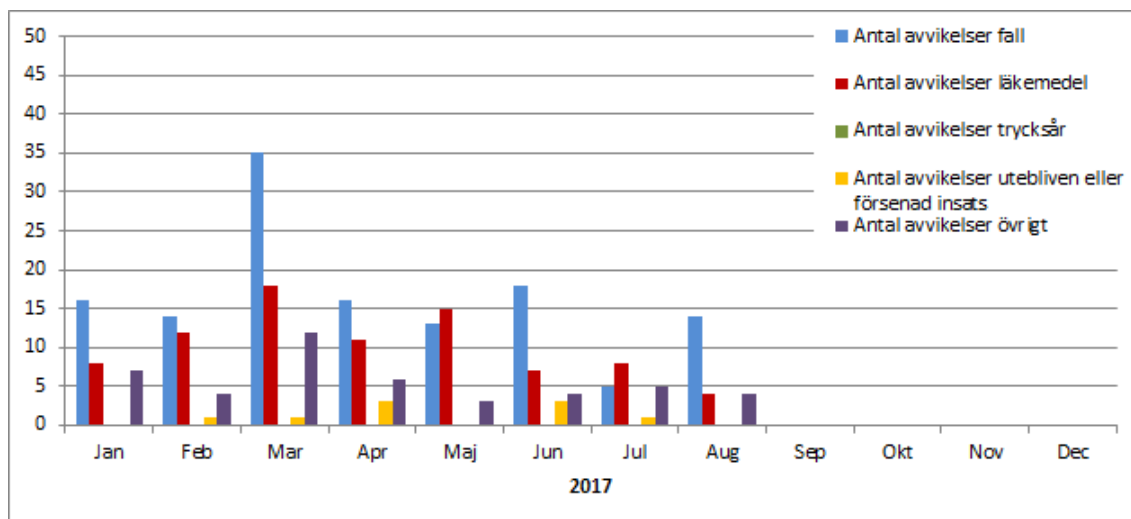

Antal brukare/patienter på boendet -40

Antal avvikelser - 214

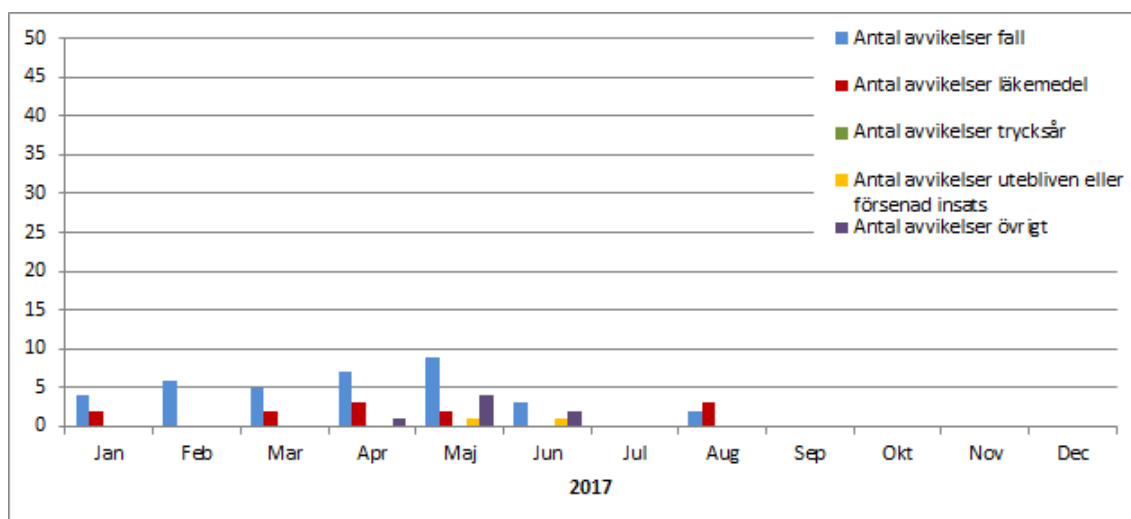
Flera av läkemedelsavvikelserna handlar om utebliven signering, arbete pågår med för att minska antalet uteblivna signeringar. Under övrigt finns avvikelser där rörelselarm har använts felaktigt och därmed inte fungerat som avsett. Enhetschefen har skrivit en ny rutin för information till personalen om detta. Under övrigt finns också händelser med patienter/brukare som har ett utåtagerande beteende, gentemot varandra.

2.5 Hemtjänst, Kärnhuset

Antal avvikelser -140

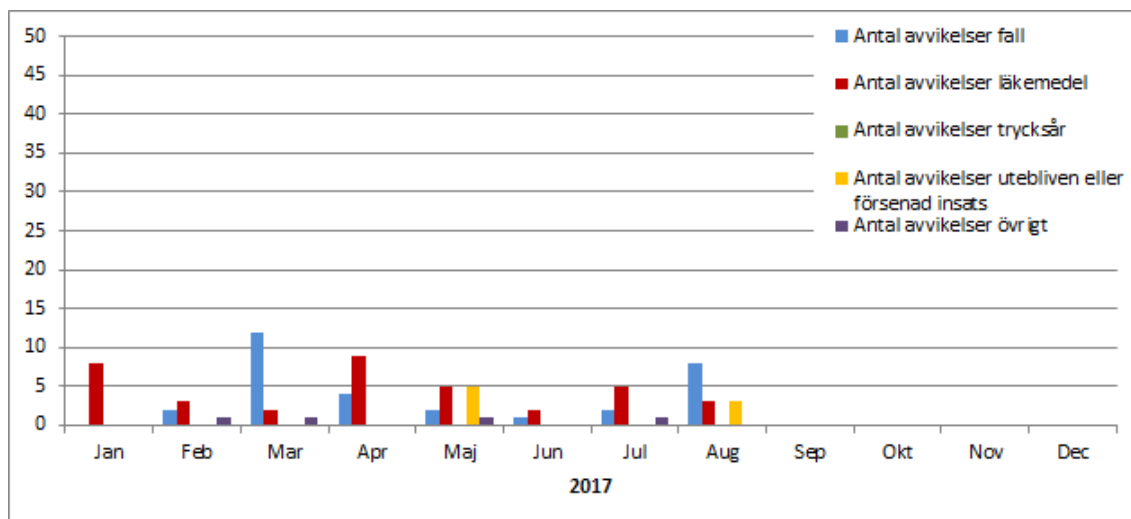
2.6 Hemtjänst, privata utförare

Antal avvikelser -38

En av de privata utförarna, Rindlags, har slutat sitt uppdrag i kommunen. En ny utförare har börjat, Destiny care.

2.7 Korttidsplatser Pomona, äldre

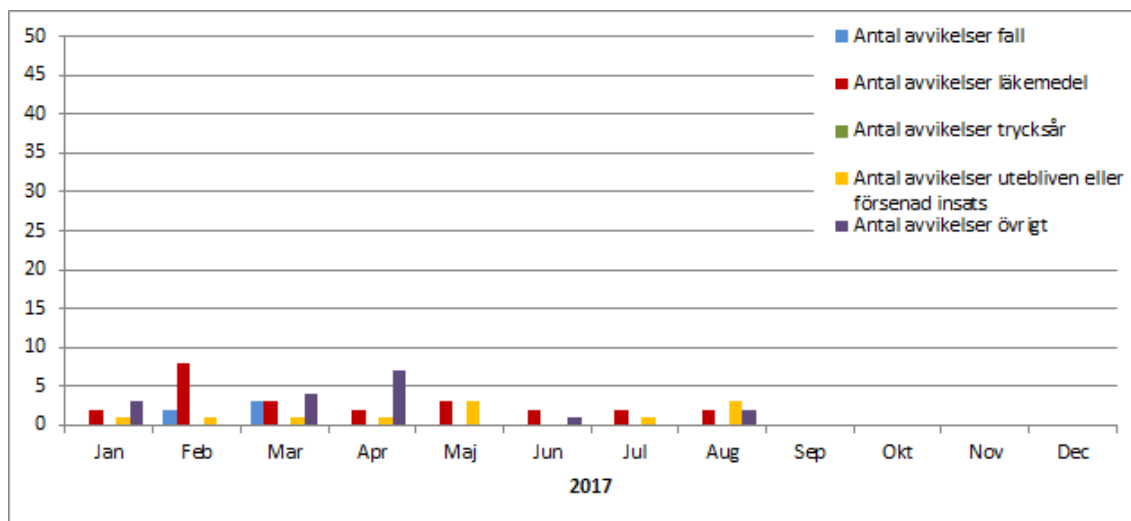
Antal brukare/patienter - 8

Antal avvikelser - 51

Två patienter drabbades av utebliven insats på grund av att en patients utåtagerande beteende indirekt hindrade personalen från att utföra insatsen. Enhetschefen planerar att förstärka personalens kompetens.

2.8 LSS-enheter

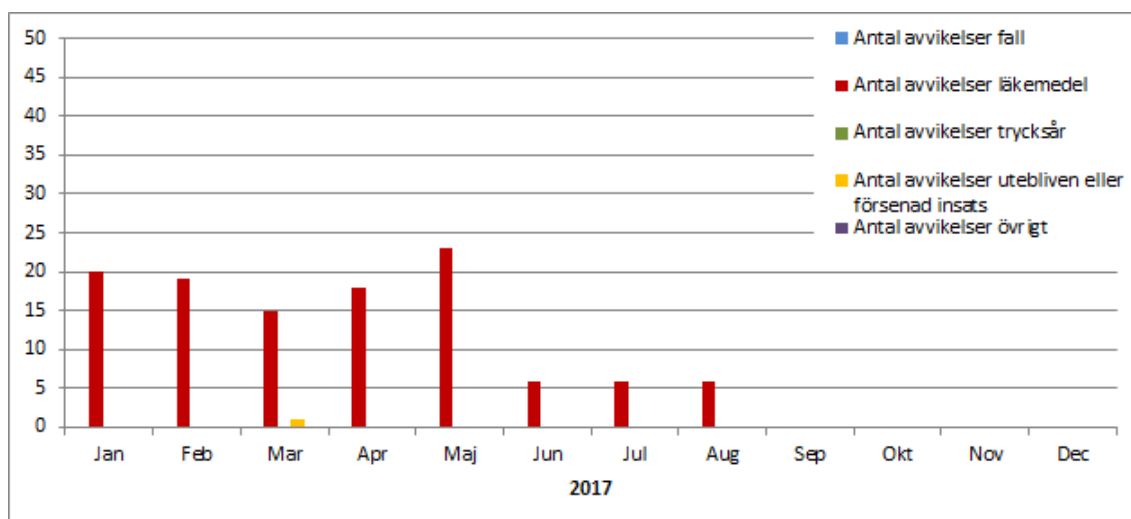
I LSS-enheter ingår gruppbostäderna Sjövägen och Lindegårdsvägen, servicebostaden Dalvägen, Personlig assistans, Daglig verksamhet samt Ekans korttidsboende för barn.

Antal brukare/patienter - cirka 31

Antal avvikelser - 29

2.9 Socialpsykiatri

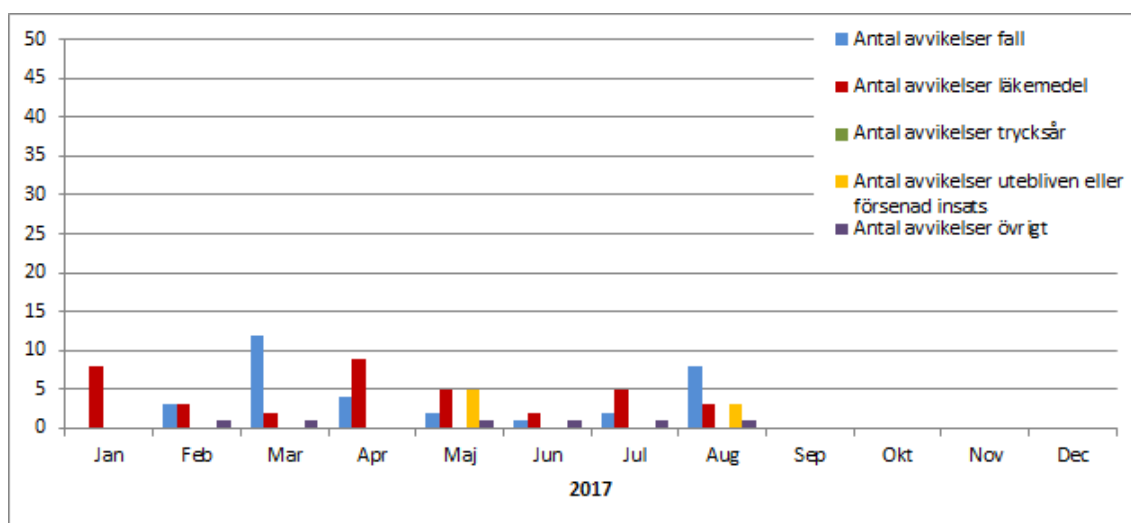

Antalet brukare/patienter -6

Antalet avvikelser - 59

2.10 Hälso- och sjukvård

Avser avvikelser där patienten endast har insatser av sjuksköterska, arbetsterapeut eller sjukgymnast och därmed inte hör till någon annan enhet.

3 Sannolikhets- och konsekvensmatris

Sannolikhets- och konsekvensmatrisen nedan är från handboken i grundläggande patientsäkerhetsarbete "Säkrare vård och omsorg" Sveriges kommuner och landsting (SKL), 2011.

Konsekvensens allvarlighetsgrad

Allvarlighetsgrad	Konsekvens	Lagrum	Exempel
Mindre	Ingen/obetydlig	HSL	Obehag eller obetydlig skada, exempel feldosering idosett som upptäcks före överlämnandet, fallolycka utan att skada uppstått.
Mindre	Ingen/obetydlig	SoL/LSS	Brister i omsorg/avvikelse beviljad insats som ledertill mindre obehag, exempel

Allvarlighetsgrad	Konsekvens	Lagrum	Exempel
			utebliven städning eller tvätt.
Måttlig	Mindre allvarligskada	HSL	Övergående funktionsnedsättning, exempel uteblivendos men utan att det leder till men för patient/brukare. Feldosering. Har inte följt rutin, dock liten eller ingen konsekvens för patient/brukare. Fallolycka med måttlig skada, ej fraktur. Sjukhusbesök som inte medför inläggning. Trycksår stadium 1 och 2.
Måttlig	Mindre allvarligskada	SoL/LSS	Brister i omsorg/avvikelse av beviljad insats och/ellerbrist i bemötande som leder till obehag för patienten/brukaren, exempel utebliven veckodusch eller inköp.
Betydande	Allvarlig skada	HSL	Kvarstående måttlig funktionsnedsättning, förlängdvårdtid. Missade läkemedel som insulin, Waran och narkotikaklassade läkemedel. Förväxling av doser, feldosering. Vårdrelaterade infektioner. Fallolyckamed större skada, exempel fraktur. Trycksår stadium 3 och 4.
Betydande	Allvarlig skada	SoL/LSS	Brister i omsorg/avvikelse av beviljad insats och/ellerbrist i bemötande som leder till omfattande obehag för patienten/brukaren, exempel utebliven tillsyn eller personlig hygien då det finns omfattande behov.
Mycket hög,katastrofal	Dödsfall	HSL	Dödsfall eller större, kvarvarandefunktionsnedsättning, exempel fallskada med dödsfall som följd.
Mycket hög,katastrofal	Mycket allvarligskada	SoL/LSS	Fysiska, psykiska, sexuella eller ekonomiskaövergrepp. Brist i omsorgen som utgör ett hot mot enskilda liv, hälsa eller säkerhet. Brott mot sekretesslagen.

Sannolikhet för att det inträffar	Hur ofta?
Mycket liten	Kan inträffa en gång per år
Liten	Kan inträffa varje månad
Stor	Kan inträffa varje vecka eller en på tio tillfällen
Mycket stor*	Kan inträffa dagligen eller en på tre tillfällen

*Gäller händelser som inte görs dagligen eller varje vecka, exempel injektioner var 3:e månad eller städning var 14:e dag men där sannolikheten är stor att händelsen upprepas.

Datum
2017-09-19
VON 2017/00027
nr 2641

Bilaga 1

Rapport om punktprevalensmätning (PPM) för fall och tryckskada på särskilt boende för äldre inklusive korttidsplatser, kommunens regi

Inledning

Tidigare år har kvalitetsregistret Senior Alert bjudit in till nationella PPM för fall och tryckskada två gånger per år. Från 2017 kommer den nationella PPM att genomföras i samband med HALT (PPM för vårdrelaterade infektioner och antibiotikaförbrukning) i november månad. De uppgifterna registreras också i Senior Alert. Socialchefen har beslutat att vi i kommunen ska genomföra en egen PPM under våren för att följa upp antalet fall och trycksador.

Metod

PPM genomfördes under perioden 8 maj till 21 maj. Alla patienter som bedömdes skulle ha en aktuell riskbedömning, det vill säga, inte vara äldre än sex månader. Under perioden registrerades all fall och hudinspektion utfördes på alla patienter. Av 122 möjliga patienter genomfördes PPM på 106 patienter. Sammanställningen bygger på de uppgifter som fanns i registret 2017-06-15 per enhet, vad gäller antal patienter med trycksår, BMI mindre än 22, ofrivillig viktnedgång, registrerade fall samt ohälsa i munnen grad 2 och 3.

Resultat

	Antal patienter	Andel patienter
Trycksår	9	8 %
BMI mindre än 22	24	22 %
Ofrivillig viktnedgång	4	3 %
Registrerade fall	18	17 %
Ohälsa i munnen grad 2 och 3	50	47 %

Kommentarer resultat

Trycksår

Antalet trycksår gäller både de som uppkommit på enheten samt de som patienten har fått på en annan enhet. Jämfört med den senaste nationella mätningen, v.40 år 2016 har en viss ökning skett. Mätningen visade då på 6,3 %, strax under snittet för riket som låg på 7,6 %. I strategin för patientsäkerhetsarbetet för år 2016 så var en åtgärd att förebyggande madrasser mot trycksår skulle inköpas till alla patienter på särskilt boende för äldre inklusive korttidsplatser. Den nystartade enheten korttidsplatser/trygg hemgång köpte in madrasser, men i övrigt skedde det i låg omfattning. Åtgärden finns kvar i årets strategi för patientsäkerhet, men det är oklart i vilken omfattning utbyte av madrasser skett.

Datum
2017-09-19
VON 2017/00027
Nr 2641

Ohälsa i munnen

Ohälsa i munnen grad 2 och 3 kan handla om svullet och rodnat tandkött, torra, spruckna läppar, beläggning eller matrester i munnen. Andelen patienter med ohälsa i munnen har inte sammanställts tidigare, men resultatet visar på behov av åtgärder. Patientsäkerhetsberättelsen för år 2016 visade att så gott som alla patienterna på särskilt boende fått munhälsobedömning av tandhygienist, förutom den bedömning som personalen gör med hjälp av Senior Alert. Däremot har ingen personal fått utbildning i munhälsa under 2016.

Kommentarer övrigt

Senior Alert har uppdaterats med både ny layout och delvis nya funktioner i slutet av februari. Under april har samtlig personal fått utbildning i den nya versionen, de olika rollerna i registret har tydliggjorts och rutinen om förebyggande arbete har reviderats så att den beskriver processen med riskbedömningar.

Socialförvaltningen
Förvaltningschef socialtjänsten
Thomas Brandell, Socialchef
0171-52579
thomas.brandell@habo.se

Delårsbokslut per augusti 2017

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden föreslås besluta att godkänna förvaltningens delårsuppföljning per augusti 2017.
2. Vård- och omsorgsnämnden föreslås besluta att i nämndens investeringsbudget omfördela 391 000 från Pomona avseende inköp av köksutrustning till takliftar på Pomona, hus 4 (150 000 kr), till möbler daglig verksamhet (150 000 kr) samt till möbler /omklädningskåp till hemtjänstlokalen (91 000 kr).

Ärende

Nämnden redovisar ett prognostiserat överskott vid årets slut om nästan 2,5 miljoner kronor. De största överskotten finns inom verksamhetsområdena köp av hemtjänst, köp av korttidsvård, dagverksamhet och köp av särskilt boende. De största underskotten redovisas inom den kommunala hemtjänsten och personlig assistans.

Förvaltningen bedömer att två av nämndens tre mål kommer att uppfyllas under året. Sannolikt kommer målet om att öka det individuella förhållningssättet i omsorgen inte att uppfyllas då flertalet av de nyckelindikatorer som avser detta mål inte uppfylls. De mål som avser teknisk utveckling och kommunens attraktivitet som arbetsgivare kommer med stor sannolikhet att infrias.

Under året har investeringsbehov uppstått för takliftar i Pomona hus 4 (150 000 kronor), möbler till ny lokal för daglig verksamhet (150 000 kr) samt möbler/omklädningskåp till hemtjänstlokalen (91 000 kronor). För detta finns ingen investeringsbudget utan förvaltningen föreslår att nämnden gör en omprioritering från befintlig budget för köksutrustning till restaurang Pomona. Inköp av köksutrustning kommer inte att genomföras då det är en kostnad som ryms i lokalkostnaden. Inköp av arkivskåp till förvaltningen kommer inte heller att genomföras.

Beslutsunderlag

- Delårsbokslut aug 2017, Vård- och omsorgsnämnden

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Ekonomichef

Delårsbokslut aug 2017

Vård- och omsorgsnämnd

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Årets händelser	3
3 Måluppfyllelse	5
4 Mått	6
5 Intern kontroll	7
6 Driftredovisning	8
7 Kommentarer till driftredovisning	8
8 Investeringsredovisning.....	11
9 Viktiga förändringar och trender	11

1 Sammanfattning

Verksamheten

Förvaltningen har under året arbetat med ett nytt avgiftssystem inom hemtjänsten och ett nytt ersättningssystem till kundvalsutförarna inom hemtjänsten. Utförarna kommer från den 1 oktober att få ersättning för biståndsbedömd tid och brukarna i hemtjänsten betalar för biståndsbedömd tid i vissa intervall. Inom hela äldreomsorgen har förvaltningen under året arbetat med ett införandeprojekt av IBIC (Individens Behov I Centrum). Genom ett gott samarbete med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och företagen i Håbo har fem ungdomar inom socialpsykiatrins verksamhetsområde lyckats få ett lönearbete. Antalet tekniska lösningar som underlättar för brukaren har ökat och fem olika sådana finns. Hos samtliga brukare inom personlig assistans finns nu en Ipad vilket ökar deras delaktighet. Flera brukare inom personlig assistans har fått avslag på/indragen ersättning från Försäkringskassan vilket ökat kommunens kostnader.

Måluppfyllelse

Förvaltningen bedömer att två av nämndens tre mål kommer att uppfyllas under året. Sannolikt kommer målet om att öka det individuella förhållningssättet i omsorgen inte att uppfyllas då flertalet av de nyckelindikatorer som avser detta mål inte uppfylls. De mål som avser teknisk utveckling och kommunens attraktivitet som arbetsgivare kommer med stor sannolikhet att infrias.

Ekonomi

Nämnden redovisar ett prognostiserat överskott vid årets slut om nästan 2,5 miljoner kronor. De största överskotten finns i verksamhetsområdena köp av hemtjänst, köp av korttidsvård, dagverksamhet och köp av särskilt boende. De största underskotten redovisas inom den kommunala hemtjänsten och personlig assistans.

2 Årets händelser

Biståndsenheten

För biståndsenheten, såväl som för beställarsidan på avtalsnivå, är 2017 ett år fyllt av förändringar som påverkar arbetet. Omläggningen av avgiftsmodell för brukarna, liksom kommande ändring för kundvalsutförarna, tar stora arbetsresurser i anspråk och systemstödet har inte varit fullgott eller underlättat arbetet i den utsträckning som varit önskvärt. Under året har kundvalet även fått en ny hemtjänstutförare som kunderna börjat välja, och i somras valde Rindlags att lämna kundvalet. Samtidigt utbildas och tränas biståndshandläggarna fortlöpande i IBIC, inför den kommande starten i oktober, liksom det för många nya området våld i nära relationer. Flera av kollegorna i enheten är nyanställda och delvis nya i yrket, men det görs ett gott arbete, vilket bland annat märktes vid IVO:s inspektion av myndighetsutövningen inom LSS som resulterade i en godkänd rapport.

Restaurang Pomona

Restaurang Pomona har under hela året haft bemanningsproblem på grund av svårigheter att rekrytera kockar. Det medförde att verksamheten under sommaren tvingades använda sig av bemanningsföretag.

Pomonas dagverksamhet

I Pomonas dagverksamhet har verksamheten ändrat inriktning och utgår från ett

friskvårdande perspektiv genom styrketräning, balansträning och socialt umgänge exempelvis genom frågesport. Förvaltningen ser ett ökat antal deltagare i nya aktiviteter.

Arbetsstöd inom socialpsykiatri

I arbetsstödet inom socialpsykiatri har fem ungdomar kommit ut i lönearbete hittills under 2017. Detta har möjliggjorts av ett bra samarbete mellan verksamheten, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och företagarna i Håbo kommun.

Daglig verksamhet, LSS

Daglig verksamhet har växt och ett antal nya deltagare har börjat under sommaren. Personer med omfattande stödbehov har fått avslag på fortsatt personlig assistans från Försäkringskassan i och med att de påbörjat insatser. Därför har nyrekrytering av medarbetare gjorts. Gruppledare från Dalvägen och Lindegårdsvägen stöttar upp ledarskapet i den växande verksamheten och kan ersätta varandra vid frånvaro.

En ny lokal på Hornvägen möjliggör för fler deltagare att vara med i servicegruppen. Verksamheten kan på så vis tillmötesgå det ökade intresset för att delta där. I och med detta minskar antalet deltagare på Kalmarvägen och grupperna där blir mindre vilket bäddar för en bättre individanpassning.

Intresset för arbetsplatsförlagd verksamhet har ökat och verksamheten omfördelar personalresurser för att möta de behov som finns. Några medarbetare har varit en vecka i Sunne och fått kompetensutveckling inom autism och några har gått kurs i MI, motivated interviews.

Ekans korttidsboende

Verksamheten hade öppet hus för föräldrar till barn med funktionsnedsättning i augusti, detta i samarbete med biståndshandläggare. Mycket positiva möten och flera nya insatser har beviljats efter detta tillfälle.

Hemsjukvård och rehab

Andelen brukare med behov av palliativ vård har ökat sedan medfinansiering av palliativa enheten på närvårdsavdelningen vid Enköpings lasarett avslutades vid årsskiftet. Utbildningsinsats kring palliativ vård pågår. Personalen har startat med reflektion för att ytterligare förbättra våra insatser. Över tid är behovet av trygg hemgång-teamets insatser ojämnt fördelat.

Dokumentationen har i MAS granskning förbättrats avsevärt. Planering för att starta med riskbedömningar med Senior Alert som arbetsverktyg i hemtjänst pågår nu. Hemsjukvården har vid flera tillfällen hållit utbildningar kring diabetes för baspersonalen för att höja kompetensen kring diabetes.

Verksamheten har utvecklat förflyttningsutbildningen som ges till kommunens baspersonal. Alla fysioterapeuter har gått utbildning i balans och styrketräning för personer med fallrisk.

3 Måluppfyllelse

3.1 Attraktiva Håbo

3.1.1 Öka det individuella förhållningssättet genom att arbeta förebyggande, rehabiliterande och habiliterande.

■ Uppfylls troligen inte

Kommentar

Förvaltningens bedömning är att det vid årets slut inte kommer att kunna påvisas att målet är uppfyllt. Visserligen arbetas det mycket ute i verksamheterna med att ha ett individuellt förhållningssätt men det kommer inte att synas i de nyckelindikatorer som nämnden valt för verksamheten. Andelen genomförandeplaner inom en månad är alldeles för lågt och förvaltningen har idag ingen fastställd checklista för att bedöma vad som är godkänd social dokumentation eller för att bedöma i vilken utsträckning individuella mål är tillräckligt synliggjort. Sådana checklistor kommer förvaltningen att arbeta fram till 2018. I förvaltningen pågår också ett arbete med att ta fram riktlinjer för social dokumentation som sannolikt kommer att slutföras under hösten. Förvaltningen har också startat ett projekt kring systematiskt kvalitetsarbete som kommer att pågå under 2018.

Nyckelindikatorer	Utfall aug 2016	Utfall 2016	Måltal 2017	Utfall aug 2017
■ Andel brukare som bedöms ha godkänd social dokumentation ska vara 90 %			90%	-
● Personal som utreder vuxna är utbildade inom våld i nära relationer och i metoden FREDA			85%	100%
■ Andel utredningar under året som genomförts enligt IBIC (Individens Behov I Centrum)			100%	-
■ Andel av genomförandeplanerna där det synliggörs individuella mål som leder till ett ökat välbefinnande			70%	-
■ Andel brukare med genomförandeplan inom en månad från beslut om insats	67,5%	67,5%	90%	22%

3.2 Kvalitativa och effektiva Håbo

3.2.1 Öka vårdens och omsorgens kvalitet och effektivitet genom att tillvarata ny teknik och kompetensutveckla medarbetarna.

● Uppfylls troligen

Nyckelindikatorer	Utfall aug 2016	Utfall 2016	Måltal 2017	Utfall aug 2017
● Antal tekniska lösningar för att individen ska upprätthålla sin självständighet och få ökad trygghet			5	5
● En dator tillgänglig hos alla brukare med personlig assistans för ökad kvalitet och delaktighet			100%	100%
■ Andel medarbetare som ska genomgå en utbildning inom området dokumentation för att säkra kvaliteten i genomförandet			90%	-

3.3 Hållbara Håbo

3.3.1 Öka vår attraktivitet som arbetsgivare för att trygga personalförsörjningen på kort och lång sikt.

● Uppfylls troligen

Kommentar

Det är glädjande att målet kring att vara en attraktiv arbetsgivare verkar kunna uppfyllas. Både personalomsättning och sjukfrånvaro ligger på en lägre nivå än nämndens måltal. Det ska dock noteras att de måltal som sattes för 2017 rörande sjukfrånvaro och personalomsättning kanske var något höga beroende på den information som fanns om det då aktuella läget inom dessa två områden. Personalkontoret har för 2017 ett nytt IT-system för uppföljning av sjukfrånvaro och personalomsättning och detta bedöms vara säkrare.

När det gäller aktiviteter som genomförts för att främja en hållbar arbetsmiljö kan nämnas följande exempel:

- Nya arbetskläder och arbetsskor
- Nya personalskåp
- Förbättrade strukturer för arbetsplatsträffar
- Aktivitet kring bemötande mellan arbetskamrater
- Handledning och taktil massage

Nyckelindikatorer	Utfall aug 2016	Utfall 2016	Måltal 2017	Utfall aug 2017
● Personalomsättning på utförarsidan inom vård och omsorg ska vara högst 14 %			14%	12%
● Sjukfrånvaron bland personal på utförarsidan inom vård och omsorg ska vara högst 9 %			9%	5,4%
■ Andel personaltimmar som används till fortbildning			2%	-
● Antal aktiviteter som syftar till att främja en hållbar arbetsmiljö			3	6

3.4 Håbo en kommun med sund ekonomi

4 Mått

4.1 Produktion

Mått	Utfall 2016	Utfall aug 2016	Utfall aug 2017	Budget 2017	Prognos 2017
Nöjd medarbetarindex Skala 1-10				7,5	7,7
Antal patienter hemsjukvård, rehab och demensteam	1 992	1 810	1 916	1 975	1 975
Antal behandlingar av fotvård	1 633	1 153	1 394	1 600	2 000
Antal brukare i kommunens hemtjänst, egen regi	191	230	240	260	260
Antal brukare i arbetsstödet	23	23	27	30	30
Antal brukare inom hemtjänsten, totalt	273	342	364	480	470

Mått	Utfall 2016	Utfall aug 2016	Utfall aug 2017	Budget 2017	Prognos 2017
Antal brukare som har trygghetslarm	267	267	285	300	290
Antal brukare som har nattillsyn	30	28	35	40	40
Antal brukare i Dalängens dagverksamhet	17	16	16	20	20
Antal biståndsbedömda timmar inom hemtjänsten			66 588	96 000	100 000

Antal behandlingar av fotvård

Fotvården bedöms göra 25 % fler behandlingar än vad som budgeterats. Det beror på att verksamheten varit i det närmaste fullt bemannad under året och därmed har man kunnat ta emot fler besök.

4.2 Verksamhetsresultat

Mått	Utfall 2016	Utfall aug 2016	Utfall aug 2017	Budget 2017	Prognos 2017
Andel nöjda brukare inom äldreomsorgen				80%	
Kontinuitet i hemtjänsten, mäts genom hur många olika personal i snitt en brukare, med minst 3 besök per dygn, haft under en tvåveckors mätperiod.				12	
Andelen nöjda brukare inom LSS				80%	

Ovanstående mått saknar resultat per augusti. Socialstyrelsens brukarundersökningar inom LSS och äldreomsorg kommer att presenteras i november 2017. Kontinuitetsmätning i hemtjänsten rapporteras av kommunerna i oktober och resultatet presenteras i november.

5 Intern kontroll

I planen för intern kontroll identifieras ett antal områden där det är viktigt med intern kontroll. Områden som vård- och omsorgsnämnden har arbetat med under året är bland annat:

- Kontroll vid anställning att legitimerad personal har sin legitimation.
- Avvikelser inom hälso- och sjukvården.
- Avstämning av utförd tid mot biståndsbedömd tid på hemtjänstfakturor samt stickprovskontroller på individnivå av tidsregistreringar inom hemtjänst.
- Avstämning av att dokumentation inom hälso- och sjukvården stämmer mot förordningar och riktlinjer.
- Kontroll och räkning av läkemedel.

Arbetet med intern kontroll sker på olika sätt beroende på vilket område som avses. En del internkontroll är löpande, som till exempel kontroll av legitimation och avvikelser inom hälso- och sjukvården. Andra delar sker med förutbestämd regelbundenhet, som kontroll och räkning av läkemedel och avstämning av hemtjänstfakturor.

6 Driftredovisning

	Bokslut 2016	Budget 2017	Utfall jan-aug	Prognos för året	Avvikels e från budget
Vård- och omsorgsnämnd	-318	-264	-198	-294	-30
Nämndadministration	-182	-192	-124	-187	5
Förvaltningsövergripande och handläggning/biståndsbedömning	-19 233	-21 552	-14 287	-20 538	1 014
Hemtjänst i ordinärt boende	-43 936	-45 894	-30 310	-46 249	-355
Boendestöd i ordinärt boende	-6 149	-7 378	-4 312	-6 605	773
Korttidsboende/korttidsvård	-4 824	-5 728	-2 996	-4 457	1 271
Särskilt boende/annat boende	-66 179	-68 301	-44 845	-66 905	1 396
Dagverksamhet och öppen verksamhet	-4 021	-5 477	-3 040	-4 720	757
Boende enligt LSS	-18 717	-22 348	-13 595	-22 165	183
Personlig assistans enligt LSS/SFB	-13 394	-13 873	-10 950	-16 646	-2 773
Daglig verksamhet enligt LSS	-7 899	-8 123	-5 158	-8 478	-355
Övriga insatser enligt LSS	-7 377	-8 797	-4 797	-7 360	1 437
Hemsjukvård och rehab	-19 104	-21 058	-14 298	-21 469	-411
Färdtjänst/riksfärdtjänst	-6 696	-6 635	-4 182	-6 787	-152
Bostadsverksamhet	-433	0	-226	-285	-285
Summa	-218 462	-235 620	-153 318	-233 145	2 475

7 Kommentarer till driftredovisning

Förvaltningsövergripande och handläggning biståndsbedömning (1,0 miljoner kronor)

Förvaltningsövergripande har under 2017 tjänster som avdelningschef för administrativ avdelning och avdelningschef för äldre och funktionsnedsatta varit vakanta under delar av året. Även tjänsten som systemutvecklare har varit vakant under delar av året och kommer inte heller att tillsättas. Detta innebär ett överskott förvaltningsövergripande.

För handläggning äldreomsorg redovisas ett underskott vilket dels beror på att flertalet handläggare valt att arbeta 100 % och få 110 % i lön, i förvaltningens nya löneförmån. Dessutom togs sommarvikarie in i år för att stötta upp efter en flerårig period av vakans.

Inom handläggning socialpsykiatri beror överskottet främst på att nyanställning gjordes sent på året.

Hemtjänst i ordinärt boende (-355 000 kronor)

Prognosen för kostnaden för köp av hemtjänst från samtliga hemtjänstutförare är lägre jämfört med både budget och föregående prognos. Prognosen för köp under hela året visar på ett överskott om cirka 4,1 miljoner kronor, vilket är cirka 2,8 miljoner kronor mer jämfört med föregående prognos.

Volymökningen av brukare och biståndsbedömda timmar skiljer sig inte särskilt från förväntat. Däremot är andelen utförda timmar 10 procentenheter lägre (74,2 % exkl HSL) än under samma period föregående år (84,1 % exkl HSL) och skillnaden är så stor att även det faktiska *antalet* utförda och ersatta timmar inom kundvalet har minskat från förra året. I och med att ersättningsnivån höjts under året har inte kostnaderna minskat jämfört med år 2016, men utfallet på helåret beräknas inte ens bli 200 tkr högre än förra

årets, vilket är en mycket lägre kostnad än budgeterat.

Utifrån ovanstående är det rimligt att anta att ändringen av ersättningsmodell från utförd till biståndsbedömd tid, vilket genomförs från 1 oktober i år, kommer att innebära en ökad kostnad för köp av hemtjänst. En sådan ökning är dock inräknad i prognosen, varför utfallet på helår alltså till och med skulle kunna bli lägre än angivet.

Den kommunala hemtjänstutföraren redovisar en prognos på ett underskott om 4,5 miljoner kronor. Jämfört med föregående prognos är det en försämring till följd av lägre intäkter än prognostiserat samtidigt som personalkostnaderna inte minskar i förväntad utsträckning. Verksamheten har inte fullt ut nått målet att effektivisera verksamheten genom att minska personalkostnaderna samt se över att all kundtid tidsregistreras som utförd tid.

Boendestöd i ordinärt boende (773 000 kronor)

Inom socialpsykiatrins boendestöd och arbetsstöd redovisas ett överskott då verksamheten ej tillsatt vakant tjänst och viss tjänstledighet. Verksamheten har också haft liten bemanning med sommarvikarier då målgruppen föredrar ordinarie personal där en trygg/hållbar relation redan finns. Verksamheterna har inte heller förbrukat budgeten för övriga verksamhetskostnader.

Inom området socialpsykiatri redovisas ett överskott till följd av prestationsmedel för uppnådda resultat inom området psykisk hälsa.

Korttidsboende/korttidsvård (1,3 miljoner kronor)

Behovet att köpa korttidsvård har under 2017 varit lågt, vilket medför ett stort överskott jämfört med budget. Det har över förväntan ofta gått att lösa behovet av korttids i egen regi.

Särskilt boende/annat boende (1,4 miljoner kronor)

Jämfört med både budget och föregående prognos är personalkostnaderna för äldreboenden i kommunal regi högre än budgeterat. Inom verksamheten finns fortsatt en såld vårdplats som genererar ej budgeterade intäkter.

Kostnaden för köp av Humana är lägre än budgeterat med cirka 600 000 kronor då boendet har haft betydligt fler tomtygn än budgeterat. Budgeteringen inkluderade även en extra 33:e plats som hade inordnats för en specifik brukare under hösten 2016. I och med att brukaren flyttade ifrån Humana tidigt på året blir överskottet ännu större.

Prognosen för köp av externa äldreboendeplatser är lägre än budgeterat med cirka 700 000 kronor. I och med inga hittills fattade eller verkställda beslut efter årets första fyra månader sänks årsprognosen. Ett beslut om extern verkställighet ligger för avgörande hos förvaltningsrätten.

Avseende psykiatriboende omfattar årsprognosen enbart redan pågående köpta platser. Flera än vad som är vanligt i Håbo har ansökt om psykiatriboende, men än så länge avvaktas nybyggnationen 2018. Med hänsyn till detta redovisas en prognos om lägre kostnader med cirka 300 000 kronor.

Dagverksamhet och öppen verksamhet (757 000 kronor)

Dagverksamhet redovisar ett överskott mot budgeterat till följd av att en tjänst inom dagverksamheten för dementa inte tillsätts under året vilket medför ett högre överskott mot budget.

Restaurang Pomona redovisar ett överskott till följd av prognostiserat högre försäljningsintäkter och lägre kostnader för förbrukningsmaterial och livsmedelsinköp än budgeterat. Prognosen är jämfört med tidigare något försämrad till följd av att bemanningsföretag behövt användas under sommaren.

Boende enligt LSS (183 000 kronor)

Under året har antalet beviljade LSS-boendeinsatser ökat markant och de inplanerade gruppboendena i kommunen är redan mer än fulltecknade. Än så länge har dock färre beslut än beräknat behövt verkställas externt, i avvaktan på nybyggnationerna.

På grund av bland annat planerad konsultinsats under hösten på Sjövägens gruppboende redovisar verksamheten ett underskott.

Personlig assistans enligt LSS/SFB (-2,8 miljoner kronor)

Prognosen rymmer kostnader för befintliga assistansärenden inom SFB och LSS.

Verksamheten redovisar jämfört med budget cirka 360 000 kronor högre kostnader för assistans enligt LSS då ett nytt ärende tillkommit under året. Lägre kostnader med cirka 480 000 kronor redovisas också då en tjänst som gruppleddare/bemannare delvis varit vakant under året samtidigt som delar av gruppleddartjänsterna från och med hösten kommer att arbeta hos brukarna.

Kostnaden för assistans enligt SFB cirka 2,9 miljoner kronor högre än budgeterat till följd av osäkerheter i verksamheten. Osäkerheten grundar sig på förändrade beslut, ännu ej fattade beslut samt eventuella nya tillkommande ärenden. Kostnaden för personal har också varit högre än budgeterat då det har varit svårt att rekrytera sommarvikarier vilket medfört högre kostnader för övertid och liknande, korttidsfrånvaron är också hög. Verksamheten har svårt att budgetera och prognostisera sjuklönekostnader för de privata utförarna.

Daglig verksamhet enligt LSS (-355 000 kronor)

Daglig verksamhet har under året fått fler deltagare i verksamheten med omfattande stödbehov vilket medför högre personalkostnader. Jämfört med föregående prognos har personalkostnaderna minskats då verksamheten gjort omprioriteringar vid sjukskrivningar. Det ökade antalet brukare innebär ökade kostnader för ersättning till deltagare. Hyreskostnaderna är högre än förväntat då verksamheten har ytterligare en lokal. Lokalen har anskaffats på grund av individuella behov hos några deltagare samt för att servicegruppen ska kunna ta emot fler deltagare.

Övriga insatser enligt LSS (1,4 miljoner kronor)

Kostnaden för kontaktpersoner vuxna enligt LSS bedöms bli cirka 1 miljon kronor lägre än budgeterat till följd av att antalet verkställda beslut är färre än budgeterat. Kostnaden för både förlängd skolbarnomsorg enligt LSS och köp av korttidsboende enligt LSS är något lägre än budgeterat behov.

Hemsjukvård och rehab (-411 000 kronor)

Kostnaden för hjälpmedel bedöms bli högre än budgeterat med 500 000 kronor till följd av ett större hjälpmedelsbehov jämfört med beräknat. Inom rehab redovisas ett litet överskott.

Färdtjänst/riksfärdtjänst (-152 000 kronor)

Den tidigare stegrande kostnadsutvecklingen inom färdtjänst har avstannat under året, men prognosen får ändå ses som något osäker.

Bostadsverksamhet (-285 000 kronor)

Intäkterna för lägenhetshyror på Plommonvägen 8 och 10 är lägre än hyreskostnaden. Till följd av detta redovisas ett underskott.

8 Investeringsredovisning

8.1 Investeringsredovisning

	Bokslut 2016	Budget 2017	Utfall jan-aug	Prognos för året	Avvikels e från budget
Inventarier	-392	-955	-490	-850	105
Summa	-392	-955	-490	-850	105

8.2 Kommentarer till investeringsredovisningen

Sammantaget redovisar nämnden en investeringsprognos med ett överskott om 105 000 kronor jämfört med budget.

Kostnaden för matsalsmöbler till Pomona hus 4 och takliftrar till korttidsboende blir något lägre än budgeterat. Kostnaden för möbler till socialpsykiatri bedöms följa budget. Inköp av köksutrustning till restaurang Pomona kommer inte att genomföras då det är en kostnad som ryms i lokalkostnaden. Inköp av arkivskåp till förvaltningen kommer inte heller att genomföras. Under året har investeringsbehov uppstått för takliftrar i Pomona hus 4, möbler till ny lokal för daglig verksamhet samt möbler/omklädningsskåp till hemtjänstlokalen. Dessa inventarier ryms i befintlig budget genom omfördelning.

9 Viktiga förändringar och trender

En tydlig trendförändring är att det blir allt svårare att rekrytera personal till vård och omsorg. Det ställer krav på kommunen och organisationen att arbeta med varumärket och bli en än mer attraktiv arbetsgivare.

Inom socialpsykiatrin blir de "traditionella" brukarna allt färre. Den nya målgruppen är istället personer med ADHD, Asperger och andra neuropsykiatriska funktionsvariationer. Samtidigt blir brukargruppen yngre och yngre. De allra flesta är idag unga vuxna vilket ställer stora krav på verksamheten att utvecklas för att passa målgruppen. Personerna är aktuella i verksamheten under en kortare period för att sedan avslutas och kanske återkomma i ett senare skede. Det är inte som tidigare grupper att man "blir kvar".

Ett ökat antal personer med omfattande stödbehov får beslut om daglig verksamhet. Fler personer nekas fortsatt personlig assistans från Försäkringskassan när de får beslut om daglig verksamhet vilket betyder att verksamheten fått rekrytera fler arbetshandledare. Verksamheten har även påbörjat planering av nya lokaler som bättre möter deltagarnas behov. Deltagare väljer i större omfattning att delta i arbetsplatsförlagd verksamhet eller i mindre grupper. Verksamheten har anpassat sig mot efterfrågan och har lokaliserat sig på fler platser i kommunen.

Inom personlig assistans har under året flera personer fått avslag på/indragen ersättning från Försäkringskassan vilket medför ökade kommunala kostnader.

Förberedelser för den nya lagen om kommunernas betalningsansvar som träder i kraft vid årsskiftet pågår. I nuläget oklart hur det kommer att påverka verksamheterna. Troligt är att det kommer att medföra vissa ökade kostnader för personal, hjälpmedelstransporter och även vårddyggn på sjukhuset.

För myndighetsutövningen inom vård och omsorg är den demografiska utvecklingen viktigt att följa och att andelen äldre ökar i Håbo är väl känt. Under senaste året har det

även blivit märkbart att antalet barn och unga som ansöker om insatser enligt LSS ökar, liksom inom socialpsykiatri, där det fortsatt finns ett behov av att utveckla tydligare styrdokument och riktlinjer.

Än så länge märks inte dessa målgrupper inom de nyanlända flyktingarna och andra skyddsbehövande som tas emot i kommunen, men det blir viktigt framöver att kunna upptäcka behov och erbjuda stöd även för dessa våra nyaste kommuninvånare.

Detaljerad redovisning av investeringar (bilaga till nämnd);

	Bokslut 2016	Budget 2017	Utfall jan-aug	Prognos för året	Avvikels e från budget
Tvättstugeutrustning Solängen	0	-200	-205	-205	-5
Matsalsmöbler Pomona hus 4	0	-125	-107	-107	18
Möbler socialpsykiatri	0	-60	0	-60	0
Takliftar korttidsboende	0	-160	-87	-87	73
Arkivskåp förvaltning	0	-10	0	0	10
Köksutrustning restaurang Pomona	0	-400	0	0	400
Takliftar Pomona hus 4	0	0	0	-150	-150
Möbler/inventarier daglig verksamhet	0	0	0	-150	-150
Möbler/omklädningsskåp hemtjänstlokal	0	0	-91	-91	-91
Smartboard övergripande vård och omsorg	-43	0	0	0	0
Möbler Pomona restaurang	-250	0	0	0	0
Medicinskåp hemsjukvård	-99	0	0	0	0
Summa	-392	-955	-490	-850	105

Under året har investeringsbehov uppstått för takliftar i Pomona hus 4 (150 000 kronor), möbler till ny lokal för daglig verksamhet (150 000 kr) samt möbler/omklädningsskåp till hemtjänstlokalen (91 000 kronor). För detta finns ingen investeringsbudget utan förvaltningen föreslår en omfördelning från befintlig budget för köksutrustning till restaurang Pomona. Inköp av köksutrustning kommer inte att genomföras då det är en kostnad som ryms i lokalkostnaden. Inköp av arkivskåp till förvaltningen kommer inte heller att genomföras.

Kostnaden för matsalsmöblerna till Pomona hus 4 och takliftar till korttidsboende blir något lägre än budgeterat. Kostnaden för möbler till socialpsykiatri bedöms följa budget.

Sammantaget ger detta en investeringsprognos med ett överskott om 105 000 kronor jämfört med budget.

Socialförvaltningen
Socialförvaltningens stab
Lena Fertig, Administrativ controller/ nämndsekreterare
0171-525 06
lena.fertig@habo.se

Synpunktshantering, år 2017-2018

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av rapporten för perioden januari - augusti 2017 och lägger rapporten till handlingarna.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog 2010-06-14, § 54 policy för synpunktshantering. Syftet med synpunktshantering är att tydliggöra brister i den kommunala servicen samt att ta tillvara de kommuninvånare som har intresse av att vara delaktiga i kommunens verksamhetsutveckling. Samt att kunna ge politiken en återkoppling på vad våra kommuninvånare tycker och hur de upplever kommunens service och åtaganden.

Två gånger per år ska rapportering ske till nämnden, dels i samband med delårsbokslut och dels i samband med årsbokslut.

Ärende

Rapporten sammanställer inkomna synpunkter, såsom förslag, beröm och klagomål tillsammans med genomförda eller planerade åtgärder. Förvaltningen redovisar rapport för perioden 2017-01-01 - 2017-08-31 i samband med delårsbokslutet för år 2017.

Beslutsunderlag

- Förteckning, daterad 2017-09-20, nr 2646.
-

Datum	Avsändare	Dokumentbeskrivning	Dok. Nr
2017-08-18	Anonym	FÖRSLAG - Att Källan har längre öppettider, till exempel helger till filmkväll, laga mat kväll, spela spel kväll ÅTGÄRD - Delgiven till enhetschef, ingen avsändare ingen återkoppling	2577
2017-08-18	Anonym	FÖRSLAG - Mera POLISER, väktare och polare som vandrar ÅTGÄRD - Ingen avsändare angiven	2576
2017-06-28	Privatperson	FÖRSLAG - Daglig verksamhet har nu haft sitt fjärde inbrott på kort tid, dags att göra något åt det då det skapar oro/merjobb för både brukare, personal och anhöriga ÅTGÄRD - Larm är beställt och bevakning sker att leverans sker omgående, enhetschef kontaktar/informerar anhörig	2550
2017-05-17	Privatperson	KLAGOMÅL - Påminde om räkning från kommunen och fick istället inkassobrev ÅTGÄRD - Oklart vem avsändaren kontaktade/påminde, avgiftshandläggare har inte någon kännedom om ärendet som har rutin att alltid skicka ut kopia på faktura om så begärs/behövs	2477
2017-05-05	Privatperson	KLAGOMÅL - Smörgåsar i Café Håbo uteblev idag 4/5 utan förvarning. Som pendlare räknar man med att det finns smörgås att köpa på morgon och/eller vid förmiddags fiket ÅTGÄRD - Tillsagt i caféet, ingen avsändare ingen återkoppling	2454
2017-05-03	Privatperson	KLAGOMÅL - Beslut finns om kontaktman till sonen, men efter ett antal år väntar vi fortfarande. Urkasst så det finns inte ord ÅTGÄRD – Överlämnad till barn och unga.	2442
2017-03-28	Privatperson	KLAGOMÅL - Vem är så helt utan empati och lämnar hela Solängen i kaos, är ni helt utan känslor? Trist att se tjejer som gråter tack vare er ÅTGÄRD - Synpunktslämnaren har blivit kontaktad 29/3 och fått förklarat att syftet med schemaändringen och flytt av personalen är att sprida kunskap och kompetens och att motverka grupperingar. Medarbetarna på Solängen ska känna att alla behövs och att tillsammans gör vi ett bättre jobb. Synpunktslämnaren är erbjuden att delta i nästa anhörigråd den 25/4 på Solängen	2394
2017-03-28	Privatperson	KLAGOMÅL - Anhörig på Solängen frågar sej om ni vet vad ni ställt till med? Tjejerna slutar fast dom trivs bra, ett järgång som nu splittras ÅTGÄRD - Synpunktslämnaren har blivit kontaktad 29/3 och fått förklarat att syftet med schemaändringen och flytt av personalen är att sprida kunskap och kompetens och att motverka grupperingar. Medarbetarna på Solängen ska känna att alla behövs och att tillsammans gör vi ett bättre jobb. Synpunktslämnaren är erbjuden att delta i nästa anhörigråd den 25/4 på Solängen	2393
2017-03-24	Privatperson	KLAGOMÅL - Vem fattar såna idiotiska beslut? hela avdelningen och jag som anhörig uppskattar deras jobb, ett team som tar om de våra och mej när jag är där ÅTGÄRD - Synpunktslämnaren har blivit kontaktad 29/3 och fått förklarat att syftet med schemaändringen och flytt av personalen är att sprida kunskap och kompetens och att motverka grupperingar. Medarbetarna på Solängen ska känna att alla behövs och att tillsammans gör vi ett bättre jobb. Synpunktslämnaren är erbjuden att delta i nästa anhörigråd den 25/4 på Solängen	2392
2017-03-19	Privatperson	KLAGOMÅL - Demenssjukvård Solängen vad händer? ett järgång sedan starten splittras, dom tappar sugen vilket drabbar dom boende, har nån tänkt på dom? ÅTGÄRD - Synpunktslämnaren har blivit kontaktad 29/3 och fått förklarat att syftet med schemaändringen och flytt av personalen är att sprida kunskap och kompetens och att motverka grupperingar. Medarbetarna på Solängen ska känna att alla behövs och att tillsammans gör vi ett bättre jobb. Synpunktslämnaren är erbjuden att delta i nästa anhörigråd den 25/4 på Solängen	2391

Datum	Avsändare	Dokumentbeskrivning	Dok. Nr
2017-03-15	Privatperson	KLAGOMÅL - Som anhörig anser jag demensvården funkar tillfyllest, alla är glada, men så ändrar ansvariga så att sjuksköterskor säger upp sig och resen inte trivs, ledningen borde tänka om ÅTGÄRD - Medarbetare har genom antal individuella samtal och frågor fått säga vad som är bra och vad man vill ändra på. Utifrån inkomna önskemål om förändringar är nu en åtgärdsplan framtagen, som följer både de boendes behov men också arbetsteamens önsknings. Brev i sin helhet har skickats till avsändaren	2357
2017-03-14	Privatperson	KLAGOMÅL - Min dam som boende på Solängen där allt funkade riktigt bra ska nu ledningen splittra ett fungerande arbetsteam, ingen vill ha det så ÅTGÄRD - Medarbetare har genom antal individuella samtal och frågor fått säga vad som är bra och vad man vill ändra på. Utifrån inkomna önskemål om förändringar är nu en åtgärdsplan framtagen, som följer både de boendes behov men också arbetsteamens önsknings. Brev i sin helhet har skickats till avsändaren	2354
2017-03-07	Anhörig	KLAGOMÅL - Solängen har ny chef som vänt upp och ner på allt, där allt har funkade bra, trevlig stämning och ett sammansvetsat gäng. Känner oro för min anhörige, vad känner hon? ingen vet ÅTGÄRD - Avdelningschef träffade synpunktslämnaren, förklarade varför förändringar görs på Solängen. Ett antal medarbetare flyttas mellan avdelningarna för att tillgodose boendes individuella behov, lära av varandra och att alla avdelningar får behövlig kompetens	2305
2017-02-01	Anhörig	BERÖM - Personal är bra och bemöter anhöriga på ett bra sätt KLAGOMÅL - Att demensvård inte är valbar i droplisten vid synpunktslämnandet ÅTGÄRD - Avdelningschef skriver och tackar för berömmet, undersökning pågår om droplisten kan utökas, efter diskussion ligger utökning på is, detta för att inte riskera att droplisten blir för omfattande	2209
2017-01-25	Raija Honkanen	KLAGOMÅL - Wannas hemtjänst har firmabil på handikapparkeringen utan tillstånd utanför vårdcentralen ÅTGÄRD - Ingen åtgärd kan göras då Wannas hemtjänst inte är kommunens utförare	2208
2017-01-19	Anonym	KLAGOMÅL - Maten på Pomona, enahanda, bara kokta grönsaker och för mycket rester. Missnöjd betalar mycket för maten som ej är bra ÅTGÄRD - Enhetschef genomför att vara tydligare med att informera gäster att dom är välkomna att önska annan mat om de ej uppskattar det som står på menyn	2207

---Slut---

Socialförvaltningen
Socialförvaltningens stab
Lena Fertig, Administrativ controller/ nämndsekreterare
0171-525 06
lena.fertig@habo.se

Sammanträdestider år 2018 för vård- och omsorgsnämnden och dess arbetsutskott

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden godkänner sammanträdesplanen för år 2018.

Sammanfattning

Sammanträdesplanen är avstämmd utifrån ekonomiavdelningens arbetsprocess avseende årsredovisning, delårsrapport, delårsbokslut, månadsuppföljningar samt budget.

- Nämnden sammanträder på tisdagar med start klockan 18:00 och förmöten med start klockan 17:00.
- Arbetsutskottet sammanträder på måndagar med start klockan 16:00 men med ett undantag. Arbetsutskottet sammanträder på onsdag den 2 maj med anledning av valborgsmässohelgen.
- Stoppdatum för ärenden är nu tisdagar klockan 14:00 med undantag av valborgshelgen då stoppdatum blir onsdag 28 april, klockan 14:00.

Stoppdatum	Arbetsutskott	Vård- och omsorgsnämnd
Tisdag 23 januari	29 januari	6 februari
Tisdag 20 februari	26 februari	6 mars
Tisdag 20 mars	26 mars	3 april
Onsdag 25 april (<i>Valborg</i>)	2 maj	8 maj
Tisdag 29 maj	4 juni	12 juni
Tisdag 21 augusti	27 augusti	4 september
Tisdag 18 september	24 september	2 oktober
Tisdag 23 oktober	29 oktober	6 november
Tisdag 27 november	3 december	11 december

Beslut skickas till

Berörda

Socialförvaltningen
Socialförvaltningens stab
Lena Fertig, Administrativ controller/
nämndsekreterare
0171-525 06
socialnämnden@habo.se

Redovisning av anmälningsärenden, oktober 2017

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att anmälningsärendena för perioden 2017-05-29 – 2017-08-20 är redovisade.

Sammanfattning

På vård- och omsorgsnämndens sammanträde redovisar socialförvaltningen alla domar och beslut från andra myndigheter som rör myndighetsutövning avseende bistånd, anmälningar, etc.

I den pärm som finns med på sammanträdet kan domar och beslut, etc. studeras individuellt. Viss redovisning kan också ske muntligt i särskilda fall.

Då pärm med anmälningsärenden, för perioden 2016-05-29 – 2016-08-23 inte var med på föregående sammanträde redovisas dessa istället på nämndens sammanträde i oktober. Således redovisas anmälningsärenden för två perioder från 2016-05-29 till 2017-09-20.

Redovisning av anmälningsärenden

Nr 2491 – DOM 2017-05-16, Överklagandet avslås rörande ledsagning
Förvaltningsrätten avslår överklagandet med motiveringen att en kryssning inte anses ingå i begreppet skälig levnadsnivå.

Nr 2563 – DOM 2017-08-04, Överklagandet avslås rörande särskilt boende
Förvaltningsrätten avslår överklagandet med motiveringen att behovet kan tillgodoses med punktinsatser av hemtjänst.

Ärende 0178112– DOM 2017-09-12, Överklagandet avslås rörande yrkande om att beviljat särskilt boende ska verkställas i annan kommun.
Förvaltningsrätten avslår överklagandet med motiveringen att genom nämndens beslut om boende i egna kommunen anses klient vara tillförsäkrad en skälig levnadsnivå.

_____

Socialförvaltningen
Socialförvaltningens stab
Lena Fertig, Administrativ controller/ nämndsekreterare
0171-525 06
socialnämnden@habo.se

Redovisning av delegationsbeslut, oktober 2017

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att delegationsbesluten för perioden 2017-05-29 – 2017-09-20 är redovisade.

Sammanfattning

På vård- och omsorgsnämndens sammanträde redovisar socialförvaltningen alla beslut som fattats med stöd av delegation. Dessa finns sammanställda i den pärm som finns med på sammanträdet och som kan studeras individuellt. Viss redovisning kan också ske muntligt i särskilda fall.

Då pärm med delegationsbeslut för perioden 2016-05-29 – 2016-08-23 inte var med på föregående sammanträde redovisas dessa istället på nämndens sammanträde i oktober. Således redovisas delegationsbeslut för två perioder från 2016-05-29 till 2017-09-20.

Beslutsunderlag

- Sammanställning uttagen ur verksamhetssystemet Treserva, *sekretess*
-